

EU NIEUWSBRIEF AG&AI

Deze EU Nieuwsbrief AG&AI is bedoeld om leden, studenten en belangstellenden, te informeren over (actuariële) ontwikkelingen in Europa. Het doorsturen van deze nieuwsbrief buiten deze doelgroep wordt niet op prijs gesteld. Belangstellenden kunnen zich richten tot het redactiesecretariaat (pascale.heese@ag-ai.nl) voor het regulier ontvangen van deze Nieuwsbrief. Copyright berust bij het AG&AI. Het overnemen van passages in andere publicaties is toegestaan met bronvermelding.

In deze EU nieuwsbrief:

SOLVENCY II	2
CEIOPS	7
EIOPC NIEUWS	10
FINANCIËLE, ECONOMISCHE EN SOCIALE CRISIS	11
CRD IV	11
CRISIS MANAGAMENT INITIATIEF	12
AIFM-RICHTLIJN	14
DE PRIORITEITEN VAN MICHEL BARNIER	15
VOorzitterschap België.....	16
EUROPESE AGENDA	18

SOLVENCY II

Nieuwe datum inwerkingtreding

Tijdens een hoorzitting georganiseerd door de Europese Commissie op 4 mei kondigde Michel Barnier, Europees Commissaris voor de Interne markt, aan dat de datum voor de inwerkingtreding van de Solvency II richtlijn met twee maanden wordt uitgesteld. Hij zei dat het meer opportuun was de datum van de inwerkingtreding van Solvency II te laten samenvallen met de normale datum van sluiting van het boekjaar. 'Zeer weinig verzekeraars sluiten hun boekjaar op 31 oktober' vervolgde hij. 'Ik wil voorstellen om de inwerkingtredingsdatum van de richtlijn te verzetten van 31 oktober 2012 naar 31 december 2012 om deze in lijn te brengen met de datum waarop het merendeel van de verzekeringsondernemingen in Europa het boekjaar sluit. Ik zal de gelegenheid die zich voordoet in de Omnibus II richtlijn daartoe gebruiken'.

De praktische implicaties van deze nieuwe datum reiken waarschijnlijk verder dan een uitstel met twee maanden. Het blijft dus de vraag wanneer de toezichthouder het eerste rapport krijgt van de verzekeraars gebaseerd op Solvency II. Verdere details moeten worden afgewacht.

Voortgang toepassingsmaatregelen

De Solvency II Expert groep (SEG), een technische werkgroep die werkt onder de hoed van het EIOPC, het level 2 Committee waarin de lidstaten zetelen, heeft sinds eind vorig jaar intensief vergaderd over hele reeksen conceptuitvoeringsmaatregelen die de Commissie voorstelt. Elke maand zijn er vier dagen van onderhandelingen tussen de Commissie en de technische experts van de lidstaten. In sommige landen worden deze expertvergaderingen voorbereid in samenwerking met de sector met inbegrip van de actuarissen. Deze conceptvoorstellen beslaan telkens één of meerdere onderwerpen die apart worden behandeld, met telkens een mondelinge en een schriftelijke ronde van commentaar. Na de eerste mondelinge en schriftelijke commentaar ronde volgt meestal een nieuwe versie, die dan een tweede maal hetzelfde schema volgt. Het is redelijk aan te nemen dat een verder herziene versie onderdeel zal zijn van een meer openbare raadpleging in de tweede helft van dit jaar. De Commissie is hier verdragsrechtelijk niet toe verplicht. Momenteel zijn er al rond de dertig onderwerpen besproken maar er zijn er nog meer voorzien.

Tijdens de laatste SEG vergadering stonden bijvoorbeeld een aantal uitvoeringsmaatregelen van artikel 111 en 92 op de agenda: *SCR – standard formula: design of symmetric adjustment mechanism for the equity risk sub-module including specifying appropriate period of time; SCR – standard formula: design, parameters and integration of duration based equity risk sub-module; SCR – standard formula: approach for participations; Own funds: treatment of participations*, elk in een herziene versie. In eerste lezing is er bijvoorbeeld over de volgende uitvoeringsmaatregelen gesproken: *SCR – internal model: approval of group internal models (Article 234); Groups with centralised risk management (Article 241) en SCR – standard formula and own funds: adjustments for ring-fenced funds (Articles 99 and 111)*.

Gezien de hoeveelheid benodigde uitvoeringsmaatregelen, gezien het feit dat deze niet openbaar beschikbaar zijn, gezien de onafgewerkte discussies op cruciale punten zoals wat er in aanmerking komt als eigen middelen en welke de definitieve calibraties zijn, is het op deze erg belangrijke domeinen voor Solvency II nog steeds koffiedik kijken: hoeveel kapitaal er uiteindelijk nodig zal zijn is tot op heden nog steeds niet duidelijk. Dit bracht zelfs Paul Sharma, de Britse FSA directeur voor Prudentiële politiek, ertoe onlangs te verklaren: *"we are only half way through finding out"* wat de richtlijn in de praktijk betekent en daar wacht ons nog een *"fundamental battle to be fought over the soul of Solvency II."*

De actuariële functie

Bij de uitvoeringsmaatregelen die al besproken zijn zit ook het deel 'system of governance' waarin de actuariële functie als één van de vier sleutelfuncties ter sprake komt bij de uitvoering van artikel 48, 1. In de herziene versie van 27 januari 2010 verwijst het herziene voorstel eerst naar de algemene voorwaarden voor de verschillende sleutelfuncties. Functie per functie wordt dit dan verder uitgewerkt. In de eerste paragraaf met betrekking tot de actuariële functie wordt verwezen naar de normen die door de nationale en internationale actuarissengenootschappen gebruikt worden.

".... CEIOPS shall adopt, following a period of public consultation, European actuarial guidelines on technical issues taking into account the standards set in national and international actuarial associations".

De volgende artikelen gaan dan uitvoerig in op de minimum vereisten waaraan de actuariële functie moet voldoen bij de berekening van de technische voorzieningen: (het verklaren van) het gebruik van de onderliggende methodes, kwaliteit en kwantiteit van de data met inbegrip van 'management actions', informatie en rapportering naar de administratieve, beheers of toezichthoudende organen, een opinie over de onderschrijvingspolitiek en de herverzekeringpolitiek. Paragraaf 14 besluit met ' De actuariële functie zal minstens een maal per jaar een geschreven rapport maken dat wordt voorgelegd aan de administratieve, beheers- of toezichthoudende organen. De voorstellen geven ook uitgebreid details over de voorwaarden van uitbesteding die de verzekeraar moet volgen. De taak van actuaris mag niet worden gecombineerd met de taak van interne audit, zo vermeldt het voorstel verder nog.

Laatste Level 2 adviezen van CEIOPS

In april publiceerde CEIOPS de laatste level 2 adviezen. Eerst publiceerde CEIOPS op 1 april het advies over de technische criteria om de gelijkwaardigheid van derde landen met betrekking tot art 172, 227 en 260 van de Solvency II richtlijn te evalueren. Regelgevende en toezichthoudende regimes van derde landen moeten een gelijkaardig, niet identiek niveau van consumentenbescherming bieden als Solvency II. Daarna publiceerde CEIOPS het langverwachte advies over de schade- en zorgverzekeringsrisico ijkings. Zoals in vorige nieuwsbrief al vermeld gaf CEIOPS eind januari geen advies over CP 71 (ijkings van het schadeverzekeringsrisico), CP72 (ijkings van het zorgverzekeringsrisico) en CP 73 (MCR ijkings). De Commissie had er op aangedrongen dat CEIOPS de nodige tijd nam om met een steviger gefundeerd advies te komen dan dat de concept adviezen deden vermoeden. Dat uiteindelijke advies kwam er op 8 april. CEIOPS meldde hieromtrent:

"In the area of Non-Life underwriting risk, CEIOPS has undertaken a major effort to collect further evidence from as wide a range of Member States and types of undertakings within the EEA as possible in order to revise the calibration. The data used for the revised advice has been collected from fifteen Member States. In carrying out this analysis, CEIOPS has engaged in fruitful discussions with stakeholders and has supplemented the analysis by taking into account the results of additional exercises provided by the industry.

CEIOPS underlines the importance of agreeing on a harmonised European-wide calibration consistent with the Solvency II 99.5% VaR target criteria and considers that the analysis made so far contributes to a large extent to achieving this goal. CEIOPS supports the further improvement of the data collection and technical analysis to refine the calibrations. To this end, it will continue to collect data, and considers that it is important in this area to engage in a constructive dialogue with the insurance industry to further improve the specifications."

Hoewel de calibraties nu gebaseerd zijn op gegevens uit 15 landen (oorspronkelijk waren dat maar 6 landen) zijn er nog steeds geen gegevens uit een aantal grotere verzekeringslanden zoals Frankrijk, Italië, Spanje en Nederland beschikbaar. Verder ontwikkelde CEIOPS ook een methode, aangereikt door AMICE, om de niet-proportionele herverzekering mee op te nemen in de standaard formule.

Een week later, op 15 april, gaf CEIOPS dan de volledige details vrij in een document over calibratie, met alle achtergrondinformatie en de technische analyse die aan de basis ligt van het CEIOPS advies.

Rapport laatste hoorzittingen

Op 16 maart organiseerde de ECON commissie van het Europees Parlement een openbare hoorzitting over Solvency II. Aan de ene kant bevonden zich Sharon Bowles, Brits liberaal parlementslid en voorzitter van de ECON commissie, geflankeerd door Peter Skinner, Brits socialistisch parlementslid die tijdens de vorige legislatuur de 'rapporteur' was van het Solvency II dossier. Aan de andere kant bevond zich Gabriel Bernardino, president van CEIOPS en Karel Van Hulle, afdelingshoofd van de afdeling Verzekeringen en pensioenen bij de Europese Commissie en Alberto Corinti voor het CEA. Buiten twee andere parlementsliden, een Britse conservatief en een Portugese socialiste was er geen verdere interesse. Gedurende de twee uur durende hoorzitting werd CEIOPS door de Britse parlementariërs in het nauw gedreven over de adviezen die CEIOPS aan de Commissie had verleend over de toepassingsmaatregelen en die volgens berekeningen van de industrie (lees: de Britse industrie) behoorlijk meer zouden kosten dan onder QIS4 was gedacht. De toon van Bernardino was dan ook erg defensief.

Tegelijkertijd hielden de vragen en opmerkingen van Bowles en Skinner ook een waarschuwing in naar de Commissie die Karel Van Hulle handig pareerde door te benadrukken dat indien het advies niet in de lijn zou liggen van de richtlijn of te voorzichtig zou zijn, er geen reden zou zijn om telkens naar het einde van het spectrum te gaan, behalve als de financiële crisis zo'n wijziging rechtvaardigt.

Op 4 mei organiseerde de Europese Commissie een openbare hoorzitting over de toepassingsmaatregelen (ondertussen was het definitieve CEIOPS advies over de calibraties bekend). Het eerste panel werd kundig geleid door David Wright van de Europese Commissie. De panelleden waren Gabriel Bernardino, CEIOPS, Peter Skinner, Europees (Brits) parlamentslid en de rapporteur van de Solvency II richtlijn, Michaela Koller, CEA, Andrew Power, partner van Deloitte die het 'impact assessment report' maakt, en Marcin Kawinski, FIN-USE. Gabriel Bernardino probeerde zich vrij te pleiten van kritiek die reeds in de weken ervoor stevig in de richting van CEIOPS waaide: "We gaan er niet van uit dat elk stuk advies dat we geven al de eerste keer klopt, dit is een nieuw systeem en naar sommige dingen kijken we ook pas voor het eerst. We moeten nog geloofwaardigheid opbouwen maar daarvoor hebben we gegevens nodig. Het nemen van politieke beslissingen is niet de taak van CEIOPS". Op de vraag van David waarvan hij 's nachts wakker lag antwoordde hij: enerzijds het gebruik van toekomstige winsten in de technische voorzieningen en de toekomstige winsten op toekomstige premies and anderzijds de calibraties. Over de ijkings zei hij verder nog: *"nobody has the right figure. We are testing again in QIS5 and based on testing evidence, we will change this in future. After entering into force, we will need to change (again), I'm convinced. Now, based on data, we got possibility to do it correctly. It is not so that I want the highest possible capital"*. Skinner zei dat het cumulatief effect van al de voorgestelde maatregelen hem wakker hield 's nachts, en hij waarschuwde "het EP niet te testen: sinds het Verdrag van Lissabon", zo vervolgde hij, "hebben verscheidene van mijn collega's scherpe messen. De richtlijn is een robuust stukje werk, nu nog uitvoeringsmaatregelen maar dat zijn geen onderhandelingen". Michaela Koller, CEA merkte namens de sector op dat QIS5 voorstellen van de Commissie in de juiste richting gaan maar nog niet de juiste oplossing bevatten en betreurde de invloed van het bankenverhaal op de verzekeraars. Kawinski van FIN-USE voorzag dat door dit alles de gezinnen op hun beurt aan risicobeheer zouden moeten gaan doen, omdat hogere premies bepaalde risicodekkingen voor bepaalde gezinnen zouden uitsluiten.

Hij vroeg voor een jaarlijks onderzoek naar de prijzen van standaard producten. Power maakte zich zorgen over de korte termijneffecten van Solvency II. Er zijn duidelijk lange termijn effecten maar voor sommige sectoren zoals verzekeringen met lange aflooptermijnen zijn de korte termijn effecten nefast. Die overbruggen wordt belangrijk. Op de vraag welke overgangsmaatregelen er dan nodig zouden zijn was het antwoord van de industrie ronduit zwak. Dit terwijl in de UK, het land dat zich al het meest heeft voorbereid op Solvency II de 'gereedheidgraad' nog verre van compleet is. Volgens een recent rapport van the Economist Intelligence Unit, heeft meer dan een derde van de Britse verzekeraars zijn bestuurlijk orgaan nog niet volledig ingelicht over Solvency II of zijn ze er nog niet mee bezig en 61% heeft nog geen goedgekeurd Solvency II budget (waarvan een vijfde daar zelfs nog niet eens aan begonnen is). In datzelfde rapport stond ook dat 46% van de ondervraagden vond dat "*actuarial skills are the ones most needed for the successful implementation of Solvency II.*".

CEIOPS

Eerste level 3 guidance

Op 31 maart luidde CEIOPS een nieuwe fase in: het publiceerde zijn eerste 'guidance' die de maatregelen van Level 1 en 2 nog concreter moeten maken. Deze eerste guidance betreft het 'Pre-application process for internal models', en is nodig om de verzekeraars die gebruik wensen te maken van een intern (partieel) model nu al een proefaanvraag in te dienen ter erkenning. Deze proefaanvraag laat beide partijen, verzekeraar en toezichthouder, toe om de pijnpunten vroeg te onderkennen. Verschillende toezichthouders in Europa zijn al aan de slag met de industrie in projecten. Guidance laat toe dat de toezichthouders hun benaderingswijzen coördineren.

Verdere Level 3 guidance wordt later dit jaar verwacht en 2011. Wat de toekomst van de L3 guidance zal zijn wordt pas duidelijk als EIOPA 'up and running' is: alle L3 guidance zou dan wel eens worden vertaald naar technical binding measures en daarmee de vrijblijvendheid van 'guidance' niet meer hebben.

QIS5

Vorbereidingen voor QIS5 zijn in volle gang. QIS5 wordt de laatste QIS voor de inwerkingtreding van de Solvency II richtlijn. Op 15 april publiceerde de Commissie de concept technische specificaties waarop tot 20 mei commentaar kon worden geleverd. De Commissie consulteerde ondertussen de stakeholders (CEA, AMICE, CRO Forum) in een besloten meeting op 30 april evenals de expert group SII (SEG) van de lidstaten op 7 mei. De definitieve technische specificaties worden 1 juli verwacht en de werkbladen tegen eind juli. De eigenlijke QIS5 oefening is voorzien van augustus tot oktober voor solo verzekeraars en van augustus tot november voor groepen. Het definitieve QIS5 rapport is voorzien voor april 2011.

Interessant is dat bijvoorbeeld in het niet-leven premie en reserverisico gedeelte nu een nieuwe ongecorrleerde submodule 'lapse risk' is ingevoegd. Ook werd een correlatiefactor van 0,25 ingevoerd tussen catastrofe risico en de andere schadeverzekeringen en verzekeringstechnische componenten. De Commissie heeft doorgaans calibraties tegengehouden die minder hoog liggen dan door CEIOPS in zijn adviezen aangereikt.

Voorbeeld reserve risico:

- Auto (BA): 9,5% QIS5 draft, tegenover 13% in CP 71 en 10% in het definitieve advies en 12% in QIS4
- Brand: 11% QIS5 draft, tegenover 15% in CP 71 en 12% in het definitieve advies en 10% in QIS4
- Aansprakelijkheid: 15,5% QIS5 draft, tegenover 20% in CP 71 en 16% in het definitieve advies en 15% in QIS4.

De standaard scenario's voor catastrofe risico's, goed voor een 1 in 200 jaar catastrofe verlies voor de verzekeraar, zijn nog niet uitgewerkt maar worden verwacht dit te zijn tegen einde juni 2010 zodat ze deel kunnen uitmaken van QIS5.

Voor meer informatie:

http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/solvency/index_en.htm.

Level 2 – Impact assessment (IA)

Deloitte heeft zijn voorlopig (draft) *final report* over de impact van de Solvency II uitvoeringsmaatregelen naar de Commissie gezonden op 2 maart, waarna de Commissie nog verder consulteerde. Het finale report wordt verwacht in juni.

In juli moet dan de Impact assessment board van de Commissie zijn opinie geven over het pakket aan maatregelen.

Tegen eind oktober moet alle feedback van de IA Board en van de andere DG's op de IA verwerkt zijn in de definitieve IA samen met de Level 2 uitvoeringsmaatregelen. In november plant de Commissie dan de formele goedkeuring van de Level 2 uitvoeringsmaatregelen met inbegrip van het IA rapport van de Commissie en de equivalente criteria.

Omnibus 1 en Omnibus 2 richtlijn

Op 26 oktober 2009 verscheen een draft voorstel voor een eerste 'Omnibus' Richtlijn (COM(2009)576 final). Deze Richtlijn voorziet in het aanpassen van een reeks bestaande financiële Richtlijnen (vooral banking en asset management) aan de voorstellen van nieuwe structuur voor financieel toezicht, zoals de gebieden waar de nieuwe autoriteiten de bevoegdheid krijgen om bindende technische maatregelen te voorzien of hoe geschillen tussen nationale toezichthouders op te lossen. Richtlijn 2003/41 (IORP) is één van de Richtlijnen in dit voorstel waarop de Omnibus Richtlijn betrekking zal hebben. De rapporteur in de parlementaire commissie Economische en monetaire zaken (ECON) is de Spaanse sociaaldemocraat Antolín Sánchez Presedo. De ECON-commissie heeft op 10 mei over het rapport gestemd en het debat in de plenaire zitting is voorzien voor 15 juni met stemming 16 juni.

De tweede Omnibus richtlijn, die op de aanpassing van Solvency II is gericht is nog steeds niet verschenen, en werd verwacht in mei terwijl andere bronnen het over juni hebben of zelfs nog later. Er zouden ook aanpassingen aan de securities (financiële markten) sectoriële richtlijnen in zitten. In het verzekeringsgedeelte zal de Omnibus II richtlijn waarschijnlijk meer bevatten dan het aanpassen van de Solvency II richtlijn aan de EIOPA voorstellen. Ook zal de datum van de inwerkingtreding van Solvency II via deze weg worden gewijzigd zoals officieel aangekondigd door Michel Barnier. De rapporteur is Burkhard Balz, EPP, DE.

EIOPC NIEUWS

Tijdens de laatste vergadering eind maart van het EIOPC (level 2 committee) zijn de volgende agendapunten besproken tussen de Commissie en de Lidstaten:

Financial Stability - CEIOPS Stress Testing Exercise; Solvency II – Recent Developments, Next Steps; Impact Assessment; QIS5 ; Timing of Discussions on the Level 2 Implementing Measures; Update on EC Plans for a Revision of the IMD and State of Play of the PRIPs' Initiative; State of Preparations towards White Paper on Insurance Guarantee Schemes; Update on Pensions Issues; Methodology for the Review of the Minimum Amounts Referred to in Article 9(1) of Directive 2009/103/EC (Motor Insurance Directive); Recent Holocaust Insurance Bill in the US. De notulen van deze meeting zullen pas eind juni beschikbaar zijn.

De volgende EIOPC meeting vindt plaats 30 juni, één van de agendapunten wordt bijvoorbeeld een discussie over de QIS5 definitieve technische specificaties die daarna door de Commissie zullen worden gepubliceerd.

Verzekeringsgroepen

Op 1 februari publiceerde CEIOPS de lijst van de verzekeringsgroepen waarvoor er een College van Toezichthouders is opgezet. Er zijn 102 verzekeringsgroepen. Nederland is lead supervisor voor Aegon, Eureko, Fortis, ING, Rabobank en TVM.

Stress tests

CEIOPS heeft op vraag van het EU Economic and Financial Committee, het EFC, (orgaan dat de ECOFIN Raad bijstaat) stress tests uitgevoerd in de verzekeringssector om na te gaan hoe sterk de financiële stabiliteit van de sector is. Het resultaat, gepubliceerd op 16 maart toonde aan dat de verzekeringssector, althans de 28 groepen, goed voor meer dan 60% van de premies, meer dan voldoende financiële tegoeden hebben. CEIOPS voegt er echter fijntjes aan toe dat de staatsteun die sommige groepen nodig hadden inbegrepen zijn in de exercitie. Uiteraard is dit een stress test onder Solvency I.

FINANCIËLE, ECONOMISCHE EN SOCIALE CRISIS

De Europese Parlementsleden besloten in het licht van de huidige economische situatie op 7 oktober 2009 tot de oprichting van een nieuwe tijdelijke EP-commissie.

Versillende hoorzittingen, studiebezoeken en debatten vonden plaats in de laatste maanden, vaak met zeer scherpe opmerkingen. Pervenche Berès, S&D, FR heeft als rapporteur op 18 mei haar tussentijds rapport opgesteld. Een intensief debat vond plaats op 3 juni. Het rapport is bijzonder kritisch. Met betrekking tot de pensioensector pleit het er bijvoorbeeld voor dat er grotere participatie komt van pensioenfondsen deelnemers in de algemene vergaderingen en het gebruik van hun stemrecht: "Recommends that the Union draw up legislation for involving employees and their representatives in the definition of company strategies via participation on boards of directors and development of the social dialogue; considers that particular attention should be paid to pension-fund policyholders' and minority shareholders' representation at, and involvement in, general meetings and their use of voting rights; believes that specific provisions are needed to enable stakeholders, when they need to do so, to access information they require as well as consultancy tools; believes it is vital to optimise the social dialogue – inter alia with regard to the sharing of added value – as a component of corporate governance".

Meer informatie:

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/homeCom.do;jsessionid=949A247267B74A9EB6788D2F16E5D299.node1?language=EN&body=CRIS>.

CRD IV

De banksector is volop bezig aan de volgende herziening van de Basel II regels, Basel III. In december 2009 publiceerde het Basel Committee on Banking Supervision een 'consultation package' om de kapitaal- en liquiditeitsregels van de banksector te verbeteren. Er kon tot 16 april op gereageerd worden. Met inachtneming van deze voorstellen zal de Europese Commissie de huidige CRD richtlijnen herzien (CRD= capital requirements directives). Daarom organiseerde de Commissie een hoorzitting met de banksector op 26 april waar een eerder dit jaar door de Commissie gepubliceerd paper aan commentaar werd onderworpen. De nieuwe CRD IV concept richtlijn wordt in het najaar verwacht maar heeft al behoorlijk wat stof doen opwaaien.

Dit initiatief is niet alleen belangrijk voor de banksector maar ook voor conglomeraten en indirect voor de verzekeringssector omdat bepaalde regels nauwer op elkaar afgestemd moeten worden, bijvoorbeeld de classificatie van eigen middelen. Ook wordt het gebruik gestimuleerd van meer *forward looking loss provisions* gebaseerd op te verwachten verliezen en niet enkel gebaseerd op reeds geleden verliezen. Deze contracyclische buffers zouden meer stabiliteit moeten garanderen. Een correcte berekening hiervan zal aan belang winnen.

CRISIS MANAGEMENT INITIATIEF

De Europese Commissie schreef in oktober 2009 een mededeling en een *working paper* over grensoverschrijdend crisisbeheer in de banksector. Drie stadia werden voorzien: vroegtijdige interventie (vandaar de noodzaak van opknipplannen), oplossingen (resolution) en faillissement (insolvency en liquidatie). In het Europees Parlement is Elisa Ferreira, S&D, PT rapporteur voor dit initiatief. Zij presenteerde haar concept rapport 12 maart en op 1 juni zijn de amendementen behandeld. In principe worden alle financiële sectoren onder handen genomen, niet enkel de banken, gezien alle financiële instellingen met grensoverschrijdende systeembelangrijke activiteiten er baat bij hebben dat er een goed geolied crisisbeheersingsregime bestaat. Stemming in ECON wordt verwacht 22 juni, en stemming in de plenaire vergadering is voorzien 1 september.

Financiële conglomeraten

Op 7 juni organiseerde de Europese Commissie een conferentie over financiële conglomeraten getiteld "The 'invisibilities' within the most visible". Op het programma staan sprekers uit Europa en daarbuiten (US, Australië), zowel uit de bank(toezicht) als de verzekerings(toezicht)sector. Verwacht wordt dat richtlijn financiële conglomeraten grondig wordt herzien zoals aangekondigd met focus op herziening van de reikwijdte en de kapitaaldefinities. Deze conferentie moet het debat over de reikwijdte van het toezicht de spits afbijten. Impact assessment en legislatief voorstel om een aantal minder vergaande wijzigingen door te voeren worden ook binnenkort verwacht.

Zie: http://ec.europa.eu/internal_market/financial-conglomerates/supervision_en.htm

Zie ook: http://ec.europa.eu/internal_market/financial-conglomerates/info-letter_en.htm
(de laatste lijst van groepen die geïdentificeerd worden als een financieel conglomeraat dateert van juli 2009).

Financieel toezicht

De Economische en monetaire commissie (ECON) van het Europese Parlement heeft op 10 mei gestemd voor het voorstel betreffende een systeem van financiële toezichthouders in Europa. De nieuwe toezichthoudende instanties hebben als doelstelling een toekomstige crisis te voorkomen en investeerders te beschermen zonder de markt te verlammen. Concreter zullen de toezichthouders moeten instaan om op EU-niveau en in samenwerking met nationale autoriteiten toezicht te houden op de economie in het algemeen, op specifieke instellingen en op alternatieve investeringsfondsen zoals hedge funds.

De twee nieuwe instrumenten die door het voorstel tot stand zouden komen zijn: een Europees Comité voor systeemrisico's (ECSR) dat moet instaan voor de stabiliteit van het financiële stelsel door risico's te identificeren en in te schatten, en een Europees Systeem van Financiële Toezichthouders (ESFT) met verantwoordelijkheid voor het toezicht op financiële instellingen.

Volgens het voorstel van het Parlement zal in de praktijk het ECSR aanbevelingen en waarschuwingen kunnen uitbrengen aan de lidstaten en de nationale toezichthouders, en aan de Europese toezichthoudende autoriteiten, die daaraan gehoor zullen moeten geven of zullen moeten uitleggen waarom zij dat niet doen. Het Europees Parlement wil op de hoogte worden gehouden van de aanbevelingen en waarschuwingen die het Comité uitgeeft zodat het de opvolging in de gaten kan houden. De hoofden van de Europese Centrale Bank (ECB), de nationale centrale banken, de Europese toezichthoudende autoriteiten en de nationale toezichthouders zullen zitting hebben in het ECSR. Het zal gevestigd worden in Frankfurt waar ook de ECB zetelt.

Het ESFT zal bestaan uit een netwerk van nationale financiële toezichthouders die in samenwerking met de nieuwe Europese toezichthoudende autoriteiten opereren. De volgende drie autoriteiten zullen in het leven worden geroepen: de Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen, en de Europese Autoriteit voor effecten en markten. De laatste zal ook toezicht houden op de ratingbureaus. De ESFT zullen worden samengesteld uit hoge vertegenwoordigers van de bevoegde nationale toezichthoudende autoriteiten.

Er zullen nu intensieve onderhandelingen plaatsvinden tussen het Parlement en de Europese Raad om tot een compromisvoorstel te komen. De plenaire vergadering van het EP zal naar verwachting in juni haar stem uitbrengen over dit voorstel. Sylvie Goulard (ALDE, FR) is rapporteur voor de ECSR, Peter Skinner (S&D, VK) is rapporteur voor het ESFT pensioenen, Jose-Maria Garcia Margall Y Marfil (EPP, ES) voor het ESFT banken, en Sven Giegold (Groen/EFA, DE) voor de effecten en markten.

AIFM-RICHTLIJN

In navolging van de stemming op 17 mei in de economische en monetaire commissie (ECON) van het Europese Parlement voor de Alternatieve Investeringsfonds Managers richtlijn (AIFM), is er ook door de Europese ministers van financiën in de Europese Raad (ECOFIN) op 18 mei een overeenkomst bereikt over haar eigen versie van het voorstel. De Raad en het Parlement gaan nu in samenwerking met de Europese Commissie over een compromisvoorstel onderhandelen.

Het Parlement en de Raad zijn het eens dat meer transparantie nodig is om het toezicht op hedge funds en andere alternatieve fondsen te verbeteren, wat in lijn is met de G20 akkoorden. De twee verschillen echter sterk van mening betreffende regelgeving voor fondsen en managers die zich buiten de EU bevinden, in de Verenigde Staten bijvoorbeeld. De stelling van de Raad is dat een 'paspoort' systeem voor niet-EU fondsen niet gewenst is, ongeacht of de beheerders binnen of buiten Europa zijn gevestigd.

De Raad, het Parlement en de Europese Commissie zullen nu beginnen met onderhandelingen om tot een slotakkoord te komen. Deze dialoog onderhandelingen hebben de ambitieuze deadline van eind juli, wanneer het Parlement in de plenaire vergadering over het voorstel zal stemmen. Momenteel bestaat er binnen het Parlement een breed draagvlak voor de richtlijn bij drie politieke blokken (Europese Volkspartij – EVP, Socialisten & Democraten – S&D, en Groenen/Europese Vrije Alliantie). De Liberalen en Conservatieven blokken hebben zich uitgesproken tegen de richtlijn, zij beschouwen het voorstel van rapporteur Jean-Paul Gauzès (EVP/FR) als protectionistisch.

In het voorstel van Gauzès, dat dus op 17 mei is aangenomen, is het paspoort systeem een prominent onderdeel. Volgens de Europarlementariër moeten hedge funds gevestigd buiten de EU aan vijf eisen voldoen om toegang te krijgen tot de Europese markt:

- i. Akkoord tussen relevante toezichthouders om informatie uitwisseling te garanderen;
- ii. Regelgeving ter bestrijding van witwassen en het financieren van terrorisme;
- iii. Robuust en transparant fiscaal systeem in het land in kwestie;
- iv. Wederkerige toegang voor Europese fondsen;
- v. Het land in kwestie dient de 1958 conventie van New York tot erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse arbitrale vonnissen te herkennen.

Zowel in de Raad als in het Parlement is het Verenigd Koninkrijk de grootste tegenstander, gezien het feit dat 80% van de Europese hedgefund managers in London gevestigd zijn. Britse Europarlementariërs verwachten dat in de huidige vorm de richtlijn het zeer moeilijk zal maken voor Europeanen om in niet-EU fondsen te investeren. Verder zou de waarde van pensioenfondsen sterk dalen en zou het praktisch onmogelijk zijn om te investeren in ontwikkelingsfondsen in Derde Wereld landen, aldus Britse Europarlementariërs.

DE PRIORITEITEN VAN MICHEL BARNIER

Frans politicus Michel Barnier, Eurocommissaris voor de Interne markt, staat in het hart van de financiële hervormingsplannen in Europa. In deze rol is het zijn doel om de lessen van de crisis te vertalen in maatregelen die Europa sterker, veiliger en ook concurrerender te maken in de toekomst. Zijn aanpak bouwt op de gedachte dat regulering en concurrentievermogen niet strijdig zijn met elkaar en dat slimme regelgeving en doelmatig toezicht Europa zelfs aantrekkelijker zullen maken voor beleggers. In de afgelopen maanden is de werkwijze van Barnier gekarakteriseerd als pragmatisch, met een duidelijke nadruk op een efficiëntere werking van de interne markt.

Ondanks de recente winsten die geboekt zijn door financiële instellingen, is Barnier van mening dat de crisis nog niet voorbij is. Hij noemt de recente speculatieve episodes in Griekenland als een reden voor voorzichtigheid. Volgens de eurocommissaris is het daarom van groot belang de voorgestelde hervormingen met de hoogste urgentie in de praktijk te brengen, mede omdat de publieke financiën de kosten van een nieuwe financiële schok niet kunnen dragen.

Barnier heeft duidelijk gemaakt dat het zijn prioriteit is om het vertrouwen in de financiële markten te herstellen en zo duurzame groei in gang kunnen zetten. Het EU beleid op het gebied van financiële hervormingen is gebaseerd op de G20 akkoorden die de afgelopen twee jaar zijn bereikt en is onderverdeeld in vier doelstellingen:

- i. **Transparantie van de markt.** Onder deze doelstelling valt de voorgestelde AIFM richtlijn voor hedge fund managers, nieuwe regelgeving en initiatieven voor derivatenhandel en *short selling*, en een herziening van de MiFID richtlijn.
- ii. **Verantwoordelijkheid.** Een nieuw model dat salariering zal reguleren en ook van toepassing zal zijn op managers van alternatieve fondsen (AIF), UCITS, en de verzekeringssector, loopt momenteel door de Europese beslissingsprocedure. De leiders van de G20 zijn ook overeengekomen dat banken meer en beter kapitaal nodig hebben. Op het gebied van *corporate governance* streeft Barnier naar meer competente commissarissen die bestuurders kritisch volgen. Een groenboek inzake *corporate governance* is verwacht voor juni 2010.
- iii. **Toezicht.** Barnier werkt aan een nieuw Europees systeem voor financieel toezicht dat een krachtig macroprudentieel waarschuwingssysteem moet vormen. Ook nieuwe toezichthouders voor de pensioen-, bank- en verzekeringssector zijn door de Commissie voorgesteld.
- iv. **Crisis preventie en management.** De Commissie werkt aan een crisis management model dat in oktober 2010 verwacht wordt als mededeling en in 2011 als voorstel voor een richtlijn. Ook hier zijn hervormingen van de *corporate governance* in Europa belangrijk.

Een goede samenwerking met Amerika en andere internationale partners is vereist om de financiële hervormingsagenda tot een succes te maken aldus Barnier. De implementatie dit jaar van de G20 akkoorden zijn dan ook cruciaal voor een globale hervorming.

VOORZITTERSCHAP BELGIË

België neemt op 1 juli het roterende voorzitterschap van de Europese Unie over van Spanje. Voor de eerste keer is België onderdeel van een trio voorzitterschap samen met Spanje en Hongarije. In coöperatie met deze lidstaten heeft België dan ook een gemeenschappelijk voorzittersprogramma ontwikkeld, dat aan het einde van 2009 is goedgekeurd door de Europese Raad. Het programma wordt gedurende 18 maanden uitgevoerd door de drie deelnemende voorzitters. Behalve de prioriteiten gesteld door het trio voorzitterschap wordt er door elk voorzittend land ook geconcentreerd op eigen thema's.

<http://www.ewi-vlaanderen.be/en/landschap/projects/belgian-eu-presidency-2010>

Hoewel de Belgische programma prioriteiten nog niet in detail worden vastgelegd tot eind juni zijn er wel vijf algemene thematische clusters bekend die prominent op de agenda zullen staan. Deze zijn als volgt:

- Verbetering van de sociaal – economische situatie door implementatie van een opvolger van de Lissabon strategie;
- Nadruk op sociale inclusie en de strijd tegen armoede;
- Klimaat en milieu, vooral het omzetten van het verdrag van Kopenhagen in concrete verbintenissen bij de klimaat conferentie in Cancun, Mexico (eind 2010);
- Samenwerking op het gebied van veiligheid, justitie en binnenlandse zaken door middel van implementatie van het Stockholm Programma;
- De externe dimensie van de EU.

Het mag dan wel officieel het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie heten, maar dankzij de roterende bevoegdheidsstructuur van België zullen Vlaanderen en, in mindere mate, Wallonië op bepaalde beleidsdomeinen veel te zeggen hebben. Het Belgische voorzitterschap is dus niet alleen een zaak voor de federale overheid en het ministerie van Buitenlandse zaken, maar ook voor de gewesten en federale gemeenschappen. De verschillende federale gemeenschappen en gewesten van België stemmen in met een rotatiesysteem dat bepaald welke regio een bepaald beleidsdomein vertegenwoordigt. Onder de bepalingen van dit systeem zullen de Vlaamse ministers woordvoerder voor België in de Europese ministerraden Leefmilieu, Onderwijs, Jeugd en Sport en Visserij zijn. Voor onderzoek zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) België vertegenwoordigen in de Raadsformatie Concurrentievermogen.

EU NIEUWSBRIEF AG&AI

Voor industrie is deze rol toebedeeld aan het Waalse Gewest/de Franse Gemeenschap. Vlaanderen, Wallonië en de federale overheid zullen samen een institutionele rol spelen op het gebied van landbouw.

Vlaanderen zal trachten de aandacht te vestigen op vijf overkoepelende thema's:

- De hervormde Lissabonstrategie na 2010;
- Duurzame ontwikkeling;
- Sociale inclusie, naar aanleiding van het feit dat 2010 het Europees jaar voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is;
- Klimaat, energie en leefmilieu;
- Een grotere betrokkenheid van de regio's en burgers bij de Europese Unie.

EU NIEUWSBRIEF AG&AI

EUROPESE AGENDA

Juni 2010

- 15-16 juni - Debat en stemming plenaire zitting Europees Parlement inzake financieel toezicht & omnibus richtlijn
- 22 juni - Stemming ECON Commissie Europees Parlement inzake crisisbeheer financiële sector
- 26-27 juni - G20 overleg in Toronto
- 30 juni - EIOPC (level 2 committee) vergadering
- Juni - Verwachte publicatie Impact assessment (IA) Solvency II uitvoeringsmaatregelen
- Juni - Mogelijke publicatie tweede omnibus richtlijn
- Eind juni - Publicatie standaard scenarios voor catastrophe risicos

Juli 2010

- 1 juli - Publicatie definitieve QIS5 technische specificaties
- 1 juli - Start Belgisch voorzitterschap
- Eind juli - Publicatie werkbladen QIS5
- Eind juli - Verwachte deadline dialoog onderhandelingen AIFM-richtlijn

Najaar 2010

- 1 september - Plenaire zitting Europees Parlement
- Augustus-oktober - QIS5 oefening solo verzekeraars
- Augustus-november - QIS5 oefening groepen
- November - Formele goedkeuring Level 2 uitvoeringsmaatregelen door EU Commissie

Voorjaar 2011

- April 2011 - Publicatie definitieve QIS5 rapport

Deze Nieuwsbrief is geschreven door Lodewijk Buschkens en Lieve Lowet, partners bij ICODA European Affairs. Beiden hebben meer dan tien jaar praktijkervaring in Brussel. ICODA European Affairs is sinds 1991 actief op het gebied van Europese belangenbehartiging. Het kantoor van ICODA is gevestigd midden in de Europese wijk van Brussel. Vanuit deze centrale positie verleent het bureau diensten aan het bedrijfsleven, nationale en lokale overheden, NGO's, de Europese Commissie en Europese koepelorganisaties. Naast monitoring bestaat de dienstverlening uit advisering en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van European Affairs. ICODA adviseert haar cliënten over de te volgen lobbystrategie, de juiste timing van de lobby en de wijze van informatieverstrekking aan de Europese beleidsmakers.